

OCMW: OCMW Charleroi

CONTACTPERSOON: Alexandre Van Belle – alexandre.vanbelle@cpascharleroi.be

HOOFDDOEL PROJECT:

Het Activ'Up-project wordt uitgevoerd door de Service Action Migrants (SAM) van het OCMW van Charleroi. De SAM maakt deel uit van de Direction de l'Action Collective (Afdeling collectieve activering), samen met de Espaces citoyens (Burgerruimtes) van het OCMW, de Pôle d'Economie sociale (Sociale Economieafdeling) en de interne dienst die verantwoordelijk is voor socioprofessionele integratie (P45).

Het OCMW van Charleroi is ervan overtuigd dat haar bijdrage tot de integratie van nieuwkomers gebeurt via een project voor sociale activering. Hiervoor ontwikkelt het activiteiten die tot doel hebben de sociale participatie te verhogen en zo te zorgen voor een duurzame breuk met het sociale isolement waarin de nieuwkomers zich bevinden. Voor sommigen gaat het om een doel op zich, voor anderen zal het project ervoor zorgen dat zij een traject socioprofessionele inschakeling kunnen starten en zelfs een betaalde job kunnen krijgen.

Het OCMW van Charleroi tracht dit te bereiken door drie modules voor te stellen (zie hieronder) die telkens een individuele en collectieve begeleiding bevatten. Elk soort begeleiding heeft zijn eigen doelstellingen maar zij verrijken elkaar onderling. Het project is gebouwd op een emancipatoire doelstelling, vertrekkende van de noden en middelen van de doelgroep.

DOELGROEP: * *onderlijnen wat van toepassing is*

- ★ Leeftijd: **volwassenen** - jongeren - ouderen
- ★ Opleidingsniveau: **laaggeschoold – gemiddeld geschoold** - hooggeschoold
- ★ Taalniveau: **analfabeet - beginner - gevorderde**
- ★ Nationaliteit: EU - **buiten EU** - andere
- ★ Geslacht: vrouw – man – **gemengd**
- ★ Fysieke conditie: beperkt – **normaal** – sterk

WERVINGSMETHODE: *Hoe worden de deelnemers geselecteerd?*

De deelnemers worden aangeworven via een samenwerking met de sociale antennes van het OCMW en via de dienst 'Collectif Bilan et Orientation' (CBO) die de profielen analyseert van de cliënten die door de eerstelijnsdiensten werden gestuurd en verwijst hen door naar de voorzieningen die antwoorden op hun inschakelingsnoden (sociaal of professioneel). Meer specifiek wordt er elke week een specifieke groep voor nieuwkomers georganiseerd in aanwezigheid van een maatschappelijke werker van de SAM.

Medegefinancierd door
de Europese Unie

POD | Maatschappelijke Integratie
SPP | Intégration Sociale

ONDERDELEN PROJECT: *Beschrijf in het kort elke module en vermeld het soort activiteit (individueel of collectief)*

Module 1: MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE SOCIALE INSCHAKELING

De module Maatschappelijke Integratie van het OCMW van Charleroi zorgt ervoor dat nieuwkomers collectief Frans kunnen oefenen en eveneens hun kennis kunnen vergroten via workshops en praktische activiteiten op het vlak van sociale inschakeling. De module combineert zo sociale inschakeling en het aanleren van Frans als vreemde taal.

Module 2: VRIJWILLIGERSWERK

Met de module VRIJWILLIGERSWERK behandelt het project ACTIV'UP de kwetsbaarheid van gebruikers tegenover ons maatschappijmodel en/of intrinsieke moeilijkheden die hun maatschappelijke integratie verhinderen (cultuur, taal, gezondheid, ...). De personen worden begeleid bij het opstellen en concretiseren van een geïndividualiseerd project vrijwilligerswerk dat de beroepsinschakeling tot doel heeft en/of enkel sociale inschakeling in een interne dienst van het OCMW.

Als onderdeel van deze module werden twee soorten collectieve vrijwilligersacties ontwikkeld:

- Eén in een rusthuis om activiteiten te organiseren (workshops, spelletjes, artistieke activiteiten) en te discussiëren over thema's als migratie, kindertijd, "hier en elders".
- De tweede bestaat uit het uitdelen van voedselpakketten aan OCMW-begunstigden die nieuwkomers zijn en aan illegale immigranten die in het bezit zijn van een OCMW-gezondheidskaart. Deze verdeling vindt twee ochtenden per week plaats bij het onthaalcentrum voor nieuwkomers van het OCMW.

Module 3: collectieve informatiesessies voor nieuwkomers

Het doel van de collectieve informatiemodules is om de rechten en plichten van nieuwe begunstigden van het OCMW op een toegankelijke en beknopte manier uit te leggen. Het doel van deze modules is ervoor te zorgen dat ze een zo goed mogelijk begrip hebben van de hulp die een instelling als het OCMW kan bieden op financieel en materieel vlak, maar ook op het vlak van integratie, tewerkstelling, toegang tot huisvesting, cultuur, enz..

SUBDOELSTELLINGEN (min. 3): *Wat verandert er bij de deelnemers (attitude, competentie)? - beschrijf drie veranderingen voor elke module van het project*

Module 1: MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE:

- ★ Zijn welzijn en levenskwaliteit verbeteren
- ★ Opnieuw zelfvertrouwen krijgen
- ★ De sociale banden herstellen
- ★ De autonomie bevorderen
- ★ De deelname aan het actieve/sociale/economische leven bevorderen
- ★ Niveau van het Frans verbeteren

Module 2: VRIJWILLIGERSWERK:

- ★ Opnieuw zelfvertrouwen krijgen
- ★ De sociale banden herstellen
- ★ Uit het isolement raken
- ★ Zich nuttig maken

Medegefinancierd door
de Europese Unie

POD | Maatschappelijke Integratie
SPP | Intégration Sociale

- ★ Een beroepsactiviteit ontdekken via vrijwilligerswerk

Module 3: Collectieve informatiesessies

- ★ Rechten en plichten begrijpen
- ★ Zelfstandigheid bevorderen
- ★ Deelname aan het actieve/sociale/economische leven bevorderen
- ★ Welzijn en levenskwaliteit verbeteren

KOSTEN:

- ★ Kosten: 2,5 VTE + budget voor uitstappen
- ★ Soort financiering: *Eigen middelen – subsidie – **beide** (Welke financieringsbron(nen)? Welke voorwaarden werden opgelegd?)*

Voor dit project ontvangt het OCMW van Charleroi een subsidie van het Europees fonds voor asiel, migratie en integratie (AMIF) van de Europese Unie. Deze subsidie dekt 75 % van de personeelskosten. Bovendien subsidieert de POD Maatschappelijke Integratie 15 % van de personeelskosten en de resterende 10 % worden ten laste genomen door het OCMW van Charleroi.

De kosten voor het werkmateriaal worden volledig ten laste genomen door het OCMW. De kosten voor uitstappen worden gefinancierd door het 'Plan Cohésion Sociale' van het Waalse Gewest en ['Plan voor Sociale Participatie' van de POD Maatschappelijke Integratie](#).

PRAKTISCHE ASPECTEN VAN HET PROJECT:

- ★ Aantal teamleden: 4 medewerkers (1 halftijdse, 3 voltijdse) + 1 verantwoordelijke halftijds
- ★ Profiel teamleden:
  - Kennis van het multicultureel kader en van interculturele bijstand
  - kennis van de methodologie "het vermogen om te handelen"
  - kennis van de groepsdynamiek
  - Beroepsopleiding: maatschappelijke richting met ervaring in multiculturaliteit en groepsevenementen Kennis
  - basiskennis van de OCMW-wet en de reglementering (+ sociale zekerheid)
- ★ Duur: 3 jaar – 01/01/2022 – 31/12/2024
- ★ Plaats: OCMW Charleroi, Service Action Migrants et Espace Citoyen de Marchienne-au-Pont (huis met lokalen/tuin), Service Accueil Diversité et Intégration Sociale du CPAS (ADIS)
- ★ Materiaal: Normaal werkmateriaal (bureau, computer) + specifiek materiaal voor de groepssessies (projector, plastificeermachine, knutselmateriaal)

BELANGRIJKSTE SUCCESFACTOREN: *Wat moet aanwezig zijn voor een goede uitvoering van het project? Wat zijn de vereisten waaraan de module moet beantwoorden?*

- ★ Het project vertrekt van het principe dat we op een **geïntegreerde manier moeten werken** met de persoon. De vertrouwensband met de groepsopleider wordt versterkt. Bovendien vertrekt het project van het principe **dat we het niet "in de plaats van", maar "met" de begunstigde moeten doen**. Deze benadering vraagt de opleider om soms verder te gaan dan wat hij moet doen, zelfs op het niveau van de opvolging van de persoon (bijv. De persoon begeleiden in een stap naar een administratie).

- ★ De begrippen **respect en luisteren**, staan centraal in de module. De groepsbegeleiders zijn beter op de hoogte van wat de begunstigde nodig heeft in het kader van zijn begeleiding. Zij werken samen met de maatschappelijk werker om verder te gaan met de intensieve opvolging. Het is belangrijk dat de begunstigten zo weinig mogelijk gesprekspartners hebben en dat de informatie zoveel mogelijk gedeeld wordt tussen de groepsbegeleiders.
- ★ **De cliënt wordt centraal geplaatst in de begeleiding.** Het project heeft de bereidheid om samen met de aanvrager grondig te werk te gaan. Dit vertaalt zich in uitgebreid begeleidingswerk, wat onder andere kan uitgevoerd worden, gezien het beperkte aantal gebruikers binnen het project.
- ★ **Het collectieve en individuele werk wordt voorgesteld als een pakket met een gelijk volume binnen het project.** Dit houdt in dat met een beperkt aantal gebruikers moet worden gewerkt, zodat een vertrouwensrelatie met de begunstigde kan worden opgebouwd.

EVALUATIE VAN DE DEELNEMERS: *Hoe wordt het proces van de deelnemers geëvalueerd?*

- 1) Beginpunt vaststellen door de groepsbegeleider wanneer de module aanvangt
- 2) Evaluatie tijdens de activiteiten
- 3) Evaluatie op het einde van de module – feedback met de maatschappelijk werker. Het is de bedoeling om een vervolg te geven binnen het ACTIV'UP-project of de persoon naar een andere dienst door te verwijzen. Indien nodig zullen er intervisievergaderingen worden georganiseerd voor eventuele doorverwijzingen met de verschillende groepsbegeleiders.

EVALUATIE VAN DE MODULE: *Hoe wordt de module zelf geëvalueerd? Geven de deelnemers feedback?*

- 1) Er worden collectieve evaluaties georganiseerd tijdens de activiteiten, op dat ogenblik worden er vragen gesteld over de tevredenheid van de groep.
- 1) De groepsbegeleiders werken met de evaluatiedocumenten die ervoor zorgen dat er een evaluatie in groep kan gebeuren, maar ook een analyse van de individuele feedback.

INSPIRATIEBRON: *terrein – wetenschap – beide*

Het project AMIF wordt ontwikkeld binnen de dienst SAM "Service Action Migrants" van het OCMW van Charleroi. Deze dienst heeft tot doel de integratie van nieuwkomers of personen van buitenlandse afkomst die op het gemeentelijk grondgebied verblijven te bevorderen. Dit omvat lessen FVT (Frans Vreemde Taal) en sensibiliseringsacties rond diversiteit die allebei gesubsidieerd worden door het Waalse Gewest (Plan de Cohésion Sociale). De permanentie voor nieuwkomers wordt eveneens georganiseerd om de personen te informeren en door te verwijzen rond vragen in verband met verblijf (asiel, gezinshereniging, ...) en tewerkstelling (arbeidskaart, gelijkwaardigheid van diploma).

Bij het project AMIF hebben we zin om iets buitengewoons, via uitzonderlijke experimenten, te realiseren. De medewerkers AMIF zijn sterk betrokken bij het voorbereidende werk van de groepsactiviteiten, meer bepaald het nadenken in groep. Van daaruit bouwt het OCMW zijn "AMIF"-begeleiding op door haar modules aan te passen aan de ervaringen met collectief werk en de feedback van de gebruikers.

